

2025-09-24, Enskede

D nr: LI2025/00934

Svenska Djurskyddsföreningen
Sandsborgsvägen 55, 122 33 Enskede
Tel: 08-783 03 68
info@djurskydd.org

Till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet – Synpunkter angående ”En ny nationell myndighet för viltförvaltning” (SOU 2025:50)

Sammanfattning

Svenska Djurskyddsföreningen avstyrker förslaget om att inrätta en ny nationell myndighet för viltförvaltning. Förslaget riskerar att splittra det nödvändiga helhetsperspektivet som krävs för en ekosystembaserad och långsiktigt hållbar viltförvaltning. Vi ser också en betydande risk för att förvaltningen i hög grad kommer att domineras av jaktintresset, på bekostnad av andra viktiga samhällsintressen. Vi saknar beaktande av de vilda djurens egenvärde och ett tydligt djurskyddsperspektiv – båda är enligt vår uppfattning grundläggande för en ansvarsfull och modern viltförvaltning.

4.4 Ansvar för artbevarande och artskydd

SDF avstyrker förslaget - Vår bedömning är att ansvaret för att följa artskyddsförordningen (2007:845) bör kvarstå hos Naturvårdsverket. För att effektivt kunna arbeta med artbevarande krävs en helhetssyn på ekosystemet. Att isolera ansvaret för däggdjur och fåglar i den nya myndigheten och lämna övriga arter och habitat till Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten riskerar att komplicera arbetet. Detta skulle antingen innebära behov av dubbel kompetens på flera myndigheter eller kräva ett omfattande samarbete och samordning för att säkerställa en gemensam riktning. En sådan lösning blir både ineffektiv och kostsam, och det finns en uppenbar risk att det försämrar resultaten av insatserna för artbevarandet. Mindre myndigheter kan dessutom få svårare att rekrytera och behålla rätt kompetens.

Vi anser även att en uppdelning av ansvaret på ytterligare en ny myndighet riskerar att försvåra Sveriges arbete med att uppfylla EU:s art- och habitatdirektiv (92/43/EEG), fågeldirektivet (2009/147/EG) samt andra internationella åtaganden, såsom Konventionen om biologisk mångfald (CBD).

4.5 Arbeta mot invasiva främmande viltarter

SDF avstyrker förslaget – Arbetet riskerar, enligt förslaget, bli splittrat och leda till varierande tolkningar av lagstiftningen. Eftersom Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har

det nationella samordningsansvaret och rapporterar till EU, bör ansvaret fortsatt ligga på dessa myndigheter. En mindre samordnad insats mot invasiva arter riskerar att leda till ineffektivitet och, totalt sett, ett ökat djurlidande då fler djur sannolikt kommer att behöva avlivas.

4.6 Ansvar för CITES

SDF avstyrker förslaget – Hanteringen av handel inom CITES kräver en bred kompetens som går utöver vad som kan förväntas av en viltvårdsmyndighet.

4.7 Främja brukandet av vilt som resurs

SDF avstyrker förslaget - Vår bedömning är att den föreslagna nya myndigheten riskerar att domineras av jaktintressen på bekostnad av andra viktiga samhällsintressen, såsom djurskydd, naturupplevelser, vilt- och fågelskådning samt naturturism. Endast tre procent av den svenska befolkningen jagar, medan sex procent är medlemmar i djur- och naturskyddsorganisationer. Svenska Djurskyddsföreningen anser att viss bruksjakt är nödvändig bland annat för att reglera viltbestånd som riskerar att bli för stora. Jakt kan även vara en form av rekreation, men jaktintresset får inte gå före de vilda djurens egenvärde eller deras rätt att inte utsättas för onödigt lidande.

4.8 Verka för att förebygga och begränsa skador som orsakas av vilt

Se 9.5 nedan.

4.9 Ansvara för de marina däggdjuren

SDF avstyrker förslaget – Havs- och vattenmyndigheten har djuplodande kunskap kring förvaltningen av säl och tumlare och sköter detta enligt en ekosystembaserad metod utifrån proposition ”Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske” (2023/24:156). Förslaget att flytta ansvaret för säl och tumlare till en viltvårdsmyndighet skulle försvåra Havs- och vattenmyndigheten sammanhållna arbete nationellt och internationellt. Vi anser därför att nuvarande ansvarsfördelning mellan Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i detta område ska kvarstå.

4.10 EU-arbete och annat internationellt arbete

SDF avstyrker förslaget – Ansvaret bör kvarstå hos Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

4.12 Kunskapsunderlag och stöd till forskning

SDF avstyrker förslaget – Vi delar utredarens synpunkter om att en adaptiv förvaltning är nödvändig för att verksamheten ska vara effektiv, långsiktigt hållbar och etiskt försvarbar. Vi avstyrker dock förslaget att den begränsade mängd medel som finns till förfogande ska delas upp mellan tre myndigheter. En sådan uppdelning riskerar att öka kostnaderna samt försvåra kompetensförsörjning och samordning inom området.

4.15 Rätt att utfärda föreskrifter

SDF avstyrker förslaget – Ansvaret för att utfärda föreskrifter bör kvarstå hos Naturvårdverket och Havs- och vattenmyndigheten som besitter det helhetsperspektiv som behövs för förvaltningen.

4.17 Information och kommunikation

SDF avstyrker förslaget – Svenska Djurskyddsföreningen delar utredarens uppfattning om att korrekt och tillgänglig information till allmänheten samt till specifika målgrupper är av stor betydelse inom viltförvaltningen. Vi instämmer även i att dialoggrupper och samrådsprocesser är viktiga verktyg för att minska konflikter och stärka allmänhetens förtroende för förvaltningen. Vi vill dock understryka vikten av att samtliga berörda intressen är representerade i dessa grupper och råd däribland även djurskydds-, artskydds- och naturvårdsintressen.

4.18 Förebyggande arbete mot jaktbrott och tillsyn enligt jaktlagen bör utredas

SDF ser positivt på förslaget att utreda hur statliga myndigheter kan utveckla och samordna sitt förebyggande arbete mot jaktbrott. För oss är det förebyggande arbetet mot jaktbrott av hög prioritet, eftersom denna typ av brottslighet ofta innebär ett stort lidande för djuren. Dessutom är det av stor betydelse ur både bevarandeperspektiv och ekosystemperspektiv, då många fridlysta rovdjur dödas varje år.

Vi delar utredarens bedömning att jaktbrott inte enbart orsakar lidande för djuren, utan även undergräver allmänhetens förtroende för jaktutövare. Vi välkomnar regeringens uppdrag till nationella myndigheter att stärka det brottsförebyggande arbetet (Skr. 2023:68) men anser, i likhet med utredaren, att det krävs en kraftig förstärkning av insatserna för att effektivt motverka jaktbrott.

Ett tydligt uppdrag bör därför ges till berörda myndigheter – oavsett om en ny viltförvaltningsmyndighet inrättas eller inte – för att se över hur arbetet med att förebygga jaktbrott kan förstärkas.

7.6 Trafikskadat vilt

SDF tillstyrker förslaget att ge Trafikverket och Polismyndigheten ett regeringsuppdrag för att gemensamt utreda om eftersök av trafikskadat vilt kan förbättras genom att ansvaret tas över av Trafikverket. Vi delar utredningens synpunkt att viltolyckor inte kan anses tillhöra Polismyndighetens kärnuppdrag och att en ändring av ansvarsfördelningen är till fördel för att renodla Polismyndighetens verksamhet. Konkreta förebyggande åtgärder, som Trafikverket redan arbetar med, är väsentliga för att förebygga det stora lidande som djur i viltolyckor utsätts för. Detta arbete bör utvecklas och ges ökade resurser. Vi delar utredarens bedömning att den myndighet som arbetar med förebyggande åtgärder även ska ta över det viktiga arbetet med eftersök av skadat vilt för att förkorta djurens lidande.

9.5.2 Skador som orsakas av vilt ska förebyggas och begränsas

SDF tillstyrker förslaget – oavsett om en ny myndighet inrättas eller inte.

9.5.3 Statistiken över skador som orsakats av vilt ska förbättras

SDF tillstyrker förslaget – oavsett om en ny myndighet inrättas eller inte.

9.5.4 SLU bör medverka i metodutvecklingen

SDF tillstyrker förslaget – Vi delar utredarens uppfattning om att SLU bör ges i uppdrag att i samverkan med andra myndigheter utveckla mätbara och kvalitetssäkrade metoder för att samla tillförlitlig statistik gällande viltskador. Vi anser också att det är av stor vikt att viltskadornas bakomliggande orsaker och effekter av åtgärder löpande analyseras.

9.5.5 Intresseorganisationer ska erbjudas bidra i arbetet

SDF avstyrker förslaget – Förslaget är obalanserat då det huvudsakligen lyfter fram vissa näringar och jaktintresset. Om intresseorganisationer ska erbjudas möjlighet att bidra i arbetet, bör detta även omfatta djurskydds- och naturvårdsorganisationer.

Yrkande och avslutning

Svenska Djurskyddsföreningen avstyrker förslaget att inrätta en ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50). Vår samlade bedömning är att en ny myndighet kan leda till en försämrad förvaltning, med negativa konsekvenser för de vilda djuren.

Behov av vidareutveckling inom befintlig myndighetsstruktur

Sedan Jaktlagsutredningen 2013 har Naturvårdsverket genomfört flera förbättringar inom viltförvaltningen. Enligt Statsrådsberedningens bedömning i SOU 2024:15 bedöms idag stora delar av arbetet fungera väl.

Mot denna bakgrund föreslår Svenska Djurskyddsföreningen att den nuvarande ansvarsfördelningen mellan befintliga myndigheter utvärderas, i syfte att identifiera förbättringsområden och ta fram konkreta förslag för att ytterligare stärka förvaltningen. Målet bör vara att utveckla en långsiktigt hållbar och kunskapsbaserad förvaltning, där helhetsperspektiv, ekosystem och viltets egenvärde är centrala.

För Svenska Djurskyddsföreningen

Lillemor Wodmar,
Ordförande, Leg veterinär

Linda Devine
Sakkunnig, Leg veterinär